

EXPUNERE DE MOTIVE

Secțiunea 1

Titlul proiectului de act normativ

Lege pentru aprobarea Contractului de finanțare (Spitalul Regional de Urgență Iași - COVID-19), între România și Banca Europeană de Investiții, semnat la București și la Luxemburg la 20 aprilie 2021

Secțiunea a 2-a

Motivul emiterii actului normativ

Descrierea situației actuale

Cea mai mare parte a spitalelor de urgență din România are o mare uzură fizică și funcționează în mai multe clădiri, în anumite cazuri aflate la kilometri distanță, periclitând astfel viața pacienților, ce au nevoie de transport cu ambulanța pentru transferul între secții.

Această situație, coroborată cu nevoia de a avea un nivel terțiar de sănătate capabil să ofere servicii performante mai ales pentru cazurile de urgență și patologiiile cu un grad ridicat de mortalitate, precum și de a facilita accesul grupurilor vulnerabile la acest tip de asistență, a determinat autoritățile române să identifice ca prioritate de investiții, crearea unei rețele de spitale strategice („spitale regionale de urgență”).

Prin spitalele regionale de urgență se are în vedere în principal tratarea cazurilor celor mai complexe într-o abordare multidisciplinară, eficientă și sigură din punct de vedere clinic.

În acest sens, se urmărește construcția a opt spitale regionale de urgență dotate cu echipamente de ultimă generație și care vor reduce eforturile financiare și umane pentru deplasarea cetățenilor din țară către București, în speranța unui act medical de calitate.

Obiectivul general al acestor proiecte îl constituie îmbunătățirea calității și eficienței asistenței spitalicești de urgență, iar obiectivele specifice urmăresc crearea unei rețele regionale de spitale integrate funcțional, cu roluri și funcții specifice fiecărui nivel de complexitate și competență al asistenței medicale, îmbunătățirea eficienței și sustenabilității serviciilor medicale, creșterea eficacității clinice în special la nivelul

spitalelor regionale și județene, acces sporit al populației din regiune la servicii medicale, inclusiv al grupurilor vulnerabile, reducerea mortalității evitabile în regiune, creșterea calității vieții în regiune.

Construcția a trei din cele opt spitale regionale de urgență, respectiv Iași, Cluj și Craiova a fost deja demarată de Ministerul Sănătății și va fi cofinanțată din fonduri europene nerambursabile atât în cadrul financiar multianual pentru 2014 - 2021 (activitățile legate de proiectele tehnice și încheierea contractelor pentru construcții), cât și din cadrul financiar multianual pentru 2021- 2027(lucrările de construcție și dotarea cu echipamente, precum și activități legate de operaționalizarea spitalelor).

Pentru realizarea studiilor de fezabilitate pentru toate cele trei spitale, inclusiv documentațiile-suport pentru obținerea de avize, acorduri și autorizații, Ministerul Sănătății a beneficiat de sprijinul Băncii Europene de Investiții (BEI) în cadrul Acordului de Servicii de Consultanță EIAH, încheiat cu acesta în decembrie 2016.

Conform indicatorilor tehnico-economici, astfel cum au fost aprobați de Guvern, costul total al acestor obiective de investiții se ridică la cca. 1,64 mld. EUR, iar suma care ar urma a fi alocată din fonduri europene¹ pentru aceste destinații din cadrele financiare multianuale este estimată la cca. 640 mil. EUR.

Efortul financiar necesar pentru realizarea acestor obiective este substanțial și astfel necesită atragerea alături de fondurile europene nerambursabile și a unor surse de finanțare rambursabilă.

În acest context, luând în considerare expertiza și colaborarea cu BEI în acest domeniu precum și implicarea BEI în aceste proiecte de investiții prin asistența tehnică acordată până în prezent, banca și-a exprimat disponibilitatea de a sprijini în continuare autoritățile române în vederea cofinanțării celor trei spitale regionale prin acordarea de asistență financiară rambursabilă.

Cele trei proiecte de investiții, inclusiv contractarea finanțării rambursabile destinată acestora, se află în diferite stadii de contractare, cel mai avansat fiind obiectivul de investiții "Spital Regional de Urgență Iași".

Schimbări preconizate

¹ În cadrul ambelor exerciții financiare

Noul Spital Regional de Urgență Iași va înlocui infrastructura învechită și fragmentată a Spitalului Clinic Județean de Urgență Iași cu o structură modernă, la standarde europene, din punct de vedere arhitectural și medical, al echipamentelor și tehnologiei IT. Spitalul va utiliza un nou model operațional de management de spital, financiar, administrativ și clinic, focalizat pe pacient.

Acesta va fi organizat pe centre de îngrijire, grupate pe patologii înrudite și va avea 850 de paturi de spitalizare continuă, 60 paturi de urgență, 45 de paturi pentru spitalizare de zi, 70 de cabinete ambulatorii, 19 săli de operație, servicii avansate de imagistică, radiologie intervențională, endoscopie, cardiologie intervențională, neuroștiințe, etc.. Astfel, acesta este prevăzut a deveni un centru de nivel terțiar pentru rețeaua de spitale din regiunea Nord-Est, pentru a trata pacienții critici și cazurile care necesită tehnologie și expertiză la nivel înalt, va integra tehnologii și practici medicale actualizate, abordări multidisciplinare, eficiente și sigure din punct de vedere clinic.

Spitalul regional de urgență Iași va fi înființat conform legii și va fi organizat ca spital public în administrarea MS. Potrivit prevederilor art.193, alin. 2) al Legii nr. 95/2006 privind reforma în domeniul sănătății, cu modificările și completările ulterioare, spitalele publice din rețeaua MS beneficiază de surse de la bugetul de stat, printre altele, pentru investiții legate de construirea de noi spitale

În baza aprobării Guvernului și a Președintelui României, la data de 20 aprilie 2021 a fost semnat prin video-conferință, la București și respectiv la Luxemburg, Contractul de finanțare între România și Banca Europeană de Investiții destinat proiectului privind Spitalul Regional de Urgență Iași - COVID-19, în valoare de 250 mil. EUR.

Împrumutul se circumscrie măsurilor întreprinse de BEI, urmare crizei provocate de pandemia de COVID-19, pentru sprijinirea statelor membre în realizarea unor investiții în infrastructura de sănătate în vederea asigurării pregătirii pe termen mediu pentru evenimente pandemice, precum și în vederea consolidării și menținerii viabilității financiare și operaționale a sistemului public de sănătate. În contextul acestei politici, față de termenii standard ai acesteia, BEI a oferit posibilitatea optării pentru maturități mai lungi, un procent de finanțare din împrumut de peste 50% din costul total net, precum și posibilitatea ca valoarea cumulată a finanțării din fonduri nerambursabile și din împrumut să poată fi de 100% din costul total net al proiectului.

Costul total net al proiectului de investiții, astfel cum este evidențiat în Contractul de Finanțare, conform documentației tehnico-economice aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 290/2019 este de cca. 420,9 mil. EUR. Acest cost cuprinde costurile legate de construcție, echipamente tehnologice și alte cheltuieli specifice conform

devizului (proiectare și asistență, comisioane și permise, probe tehnologice și teste și alte cheltuieli diverse și neprevăzute).

Conform contractului de finanțare, împrumutul BEI în valoare de 250 mil. EUR reprezintă cca. 59,4% din costul net aferent obiectivului Spitalul Regional de Urgență Iași. Diferența de cca. 170,9 mil. EUR (40,6 %) din costul total net, la care se adaugă taxele și impozitele aferente proiectului se vor asigura de partea română, din fonduri nerambursabile și de la bugetul de stat, după cum va fi necesar.

În condițiile în care pe parcursul implementării proiectului suma disponibilă din fonduri nerambursabile pentru acest proiect este mai mare decât suma estimată inițial, valoarea împrumutului va fi ajustată corespunzător. O astfel de modificare nu va presupune costuri suplimentare pentru partea română.

După cum este prevăzut în contractul de finanțare, Ministerul Sănătății beneficiază în vederea implementării acestui proiect și de asistență tehnică PASSA, acordată de către BEI conform Acordului de servicii de asistență tehnică încheiat cu Ministerul Sănătății la data de 8 iulie 2019, precum și de asistență acordată de PSRS².

Eventualele cheltuieli operaționale și/sau de management aferente implementării corespunzătoare a proiectului, care nu sunt incluse în costul investiției prevăzut în Contractul de finanțare și/sau care nu sunt asigurate din alte fonduri nerambursabile existente, vor fi asigurate de Ministerul Sănătății de la bugetul de stat și/sau din alte surse legal constituite, după caz. Din estimările prealabile ale Ministerului Sănătății, costul acestora se ridică la cca. 1,5 - 2 mil. EUR pe parcursul întregii perioade de implementare.

Proiectul se realizează pe o perioadă de 7 ani, respectiv 2020 – 2027, data finală de disponibilizare a împrumutului fiind de până la 84 de luni de la data semnării contractului de finanțare, respectiv până în aprilie 2028. Conform Contractului de finanțare, împrumutul poate fi tras în maxim 25 tranșe, valoarea minimă a unei tranșe fiind de 10 mil. EUR.

Termenii financiari aferenți împrumutului, respectiv maturitatea, structura de rambursare, tipul de dobândă (fixă sau variabilă), frecvența și termenele de plată a serviciului datoriei publice vor fi stabilite pentru fiecare tranșă în parte cu ocazia tragerii, cu luarea în considerare a termenilor și condițiilor standard ale BEI, astfel cum

² Program de sprijin pentru reforme structurale coordonat de Direcția generală sprijin pentru reforme structurale (DG Reform)

sunt prevăzute în Contractul de finanțare, respectiv: maturitatea de până la 27 ani³ de la data tragerii pentru fiecare tranșă în parte, pentru opțiunea de rambursare în mai multe rate și de până la 16 ani de la data tragerii tranșei, pentru structura de rambursare într-o singură tranșă.

Plata serviciului datoriei publice aferent împrumutului, respectiv rambursarea capitalului, achitarea dobânzilor, a comisioanelor și a altor costuri aferente împrumutului se asigură conform legislației în vigoare privind datoria publică, prin mecanismul aferent finanțărilor rambursabile contractate de Guvernul României, prin Ministerul Finanțelor, în vederea finanțării deficitului bugetului de stat și refinanțării datoriei publice guvernamentale.

Implementarea proiectului va fi asigurată de Ministerul Sănătății, în calitate de Promotor și agenție de implementare. În această calitate, Ministerului Sănătății i se va delega întreaga autoritate și responsabilitate privind realizarea proiectului și utilizarea fondurilor alocate acestuia. Ministerul Sănătății va realiza proiectul printr-o Unitate de implementare care va fi constituită în cadrul acestuia. Elementele legate de structura și componența UIP vor fi prevăzute în Planul de Management al Proiectului, document care se elaborează de către Ministerul Sănătății, cu sprijinul asistenței tehnice PASSA. Pe parcursul implementării Proiectului și cu acordul prealabil al BEI și al Ministerului Finanțelor, Ministerul Sănătății poate transfera Unitatea de Implementare a Proiectului, în cadrul unei alte entități specializate înființată în subordonarea sau în coordonarea acestuia și/sau desemnată legal cu astfel de atribuții.

Ministerul Finanțelor și Ministerul Sănătății vor încheia un Acord Subsidiar, prin care se vor stabili drepturile și obligațiile părților în ceea ce privește aplicarea acordului de împrumut și realizarea proiectului.

Pe parcursul implementării, în vederea realizării obiectivului de investiții, Ministerul Sănătății va colabora și cu alte entități cu atribuții în domeniu, inclusiv Consiliul Local al Municipiului Iași/Consiliul Județean Iași, după cum va fi necesar.

Cheltuielile în cadrul proiectului, respectiv cheltuielile reprezentând echivalentul în lei al valorii împrumutului și al celorlalte fonduri publice destinate finanțării proiectului (fonduri nerambursabile și fonduri de la bugetul de stat, după cum va fi necesar), astfel cum sunt prevăzute în Contractul de finanțare, precum și taxele și impozitele aferente proiectului vor fi cuprinse în bugetul Ministerului Sănătății, în cadrul sumelor alocate

³ potrivit politicii standard a BEI maturitatea maximă este de 25 ani

anual cu această destinație de la bugetul de stat, în funcție de natura și specificul Proiectului.

Tragerile în cadrul împrumutului vor fi efectuate de către Ministerul Finanțelor, conform prevederilor contractului de finanțare, în baza raportărilor/evidențelor furnizate de Ministerul Sănătății privind cheltuielile/activitățile eligibile în cadrul împrumutului.

Sumele trase din împrumut de către Ministerul Finanțelor vor avea destinațiile prevăzute în Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 64/2007 privind datoria publică, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 109/2008, cu modificările și completările ulterioare, respectiv finanțarea deficitului bugetului de stat și refinanțarea datoriei publice guvernamentale.

Conform prevederilor Contractului de finanțare, dreptul aplicabil este legislația luxemburgheză. Prin urmare, natura juridică a acestui document este de contract de stat, nefiindu-i astfel aplicabile prevederile Legii nr. 590/2003 privind tratatele.

Intrarea în vigoare a contractului de finanțare este condiționată de aprobarea acestuia prin act normativ cu putere de lege, conform legislației privind datoria publică.

Pentru a permite intrarea în vigoare a acestui contract de finanțare în cel mai scurt timp și accesarea sumelor împrumutului conform calendarului convenit între părți, propunem adoptarea prezentului proiect de lege în procedură de urgență.

Secțiunea a 3-a

Impactul socioeconomic al proiectului de act normativ

1. Impact macroeconomic

Nu se referă în mod direct la acest subiect.

Conform Strategiei de administrare a datoriei publice guvernamentale 2021 – 2023, finanțarea deficitului bugetar și refinanțarea datoriei publice guvernamentale se realizează în principal din surse interne și, în completare, din surse externe care includ și împrumuturi de la instituții financiare internaționale.

1.1. Impact asupra mediului concurențial și domeniul ajutoarelor de stat

Nu se referă la acest subiect.

2. Impact asupra mediului de afaceri

2^1. Impactul asupra sarcinilor administrative

Nu se referă la acest subiect.

2^2. Impactul asupra întreprinderilor mici și mijlocii

Nu se referă la acest subiect.

3. Impact social

Nu se referă în mod direct la acest subiect.

Cu toate acestea, noul spital regional care se va realiza în cadrul proiectului propus a fi finanțat prin acest împrumut va oferi asistență medicală specializată pentru 3,2 milioane de oameni din nord-estul României. Realizarea obiectivului de investiție va determina un impact pozitiv semnificativ asupra sănătății populației ca urmare a oferirii de servicii spitalicești comparabile cu cele mai bune modele europene contemporane, servicii medicale integrate de înaltă calitate, sigure, multidisciplinare și integrate pentru populație.

4. Impact asupra mediului

Nu se referă în mod direct la acest subiect.

Cu toate acestea, impactul asupra mediului al proiectului de investiții privind construirea Spitalului Regional de Urgențe Iași propus a fi realizat în cadrul acestui împrumut, este unul pozitiv. Potrivit raportului la studiul de evaluare asupra mediului⁴, aferent acestui obiectiv, elaborat în noiembrie 2018, ca urmare a măsurilor ce se vor adopta pentru prevenirea, reducerea și compensarea pe cât posibil a oricărui efect advers asupra mediului în desfășurarea activităților care urmează a se realiza în zona aferentă proiectului de investiție se apreciază că impactul advers asupra mediului cauzat de realizarea și funcționarea obiectivului va fi redus.

Factorii implicați în realizarea proiectului vor respecta normele de protecție a mediului, precum și cele privind asigurarea sănătății și securității cetățenilor aplicabile și vor lua măsurile care se impun în acest scop, conform legislației în vigoare și ale contractului de finanțare.

Secțiunea a 4-a

Impactul financiar asupra bugetului general consolidat atât pe termen scurt, pentru anul curent cât și pe termen lung (5 ani)

⁴ Disponibil inclusiv pe pagina de net a finanțatorului

Impactul financiar direct al împrumutului asupra cheltuielilor bugetului de stat este generat de plata serviciului datoriei publice (respectiv dobânzi și comisioane aferente împrumutului), precum și de cheltuielile în cadrul proiectului, inclusiv cele legate de costurile operaționale și taxele și impozitele aferente proiectului.

Având în vedere un calendar estimativ al implementării și implicit al tragerilor în cadrul împrumutului, impactul estimativ asupra cheltuielilor bugetului de stat pentru perioada 2021 - 2025 este estimat, după cum urmează:

	2021	2022	2023	2024	2025
Cheltuieli în cadrul proiectului de investiții	0	57,6	193,147	265	331
Serviciul datoriei publice	0	0	0,608	1,224	1,875

Pe perioada implementării, Ministerul Sănătății va urmări încadrarea cheltuielilor aferente proiectului de investiții în creditele bugetare și de angajament aprobate în acest scop prin legea bugetului de stat pentru fiecare an de implementare în parte.

Secțiunea a 5 a

Efectele proiectului de act normativ asupra legislației în vigoare

1. Măsuri normative necesare pentru aplicarea prevederilor:

a) Acte normative în vigoare ce vor fi modificate sau abrogate, ca urmare a intrării în vigoare a proiectului de act normativ:

Nu este cazul.

b) Acte normative ce urmează a fi elaborate în vederea implementării noilor dispoziții:

Nu este cazul.

1^1. Compatibilitatea proiectului de act normativ cu legislația în domeniul achizițiilor publice

a) impact legislativ - prevederi de modificare și completare a cadrului normativ în domeniul achizițiilor publice, prevederi derogatorii;

Nu este cazul.

b) norme cu impact la nivel operațional/tehnic - sisteme electronice utilizate în desfășurarea procedurilor de achiziție publică, unități centralizate de achiziții publice, structură organizatorică internă a autorităților contractante.

Nu este cazul.

2. Conformitatea proiectului de act normativ cu legislația comunitară în cazul proiectelor ce transpun prevederi comunitare

Nu este cazul.

3. Măsuri normative necesare aplicării directe a actelor normative comunitare

Nu este cazul.

4. Hotărâri ale Curții Europene de Justiție a Uniunii Europene

Nu este cazul.

5. Alte acte normative și/sau documente internaționale din care decurg angajamente

Nu este cazul.

Secțiunea a 6 - a

Consultările efectuate în vederea elaborării proiectului de act normativ

1. Informații privind procesul de consultare cu organizațiile neguvernamentale, instituțiile de cercetare și alte organisme implicate

Inițierea actului normativ este rezultatul încheierii unui acord semnat cu o instituție financiară internațională, actul normativ aprobând contractul de finanțare, potrivit prevederilor legislației române în vigoare.

Au fost respectate dispozițiile Legii nr. 52/2003, republicată, privind transparența decizională.

2. Fundamentarea alegerii organizațiilor cu care a avut loc consultarea precum și a modului în care activitatea acestor organizații este legată de obiectul proiectului de act normativ

Nu este cazul.

3. Consultările organizate cu autoritățile administrației publice locale, în situația în care proiectul de act normativ are ca obiect activități ale acestor autorități, în condițiile Hotărârii Guvernului nr. 521/2005, privind procedura de consultare a structurilor asociative ale autorităților administrației publice locale la elaborarea proiectelor de acte normative

Nu este cazul.

4. Consultări desfășurate în cadrul consiliilor interministeriale în conformitate cu prevederile Hotărârii Guvernului nr. 750/2005 privind constituirea consiliilor interministeriale permanente

Nu este cazul.

5. Informații privind avizarea de către:

a) Consiliului Legislativ a avizat favorabil proiectul de lege prin avizul nr.677 /2021.

b) Consiliul Suprem de Apărare a Țării

c) Consiliul Economic și Social

d) Consiliul Concurenței

e) Curtea de Conturi

Secțiunea a 7-a
Activități de informare publică privind elaborarea și implementarea
proiectului de act normativ

1. Informarea societății civile cu privire la necesitatea elaborării proiectului de act normativ și la eventualul impact asupra mediului în urma implementării proiectului de act normativ, precum și asupra sănătății și securității cetățenilor sau diversității biologice

Au fost respectate dispozițiile Legii nr. 52/2003, republicată, privind transparența decizională.

Secțiunea a 8-a
Măsuri de implementare

Măsurile de punere în aplicare a proiectului de act normativ de către autoritățile administrației publice centrale și/sau locale - înființarea unor noi organisme sau extinderea competențelor instituțiilor existente

Punerea în aplicare a prezentului act normativ se asigură de către Ministerul Finanțelor și Ministerul Sănătății. Între acestea se va încheia un Acord subsidiar prin care se vor stabili drepturile și obligațiile părților în aplicarea contractului de finanțare, astfel cum este menționat în Secțiunea 2 de mai sus.

Față de cele prezentate, a fost elaborat proiectul de Lege pentru aprobarea Contractului de finanțare (Spitalul Regional de Urgență Iași - COVID-19), între România și Banca Europeană de Investiții, semnat la București și la Luxemburg, la 20 aprilie 2021, pe care îl supunem Parlamentului spre adoptare cu procedura de urgență prevăzută de art. 76 alin.(3) din Constituția României, republicată.

PRIM-MINISTRU
FLORIN-VASILE/CÎTU

